

دوره ششم تقنینیه

مذاکرات مجلس

شماره

۱۹۰

جلسه

۱۲۴

تاریخ تأسیس آذر

۱۳۰۵

جلسه سه شنبه ۶

تیر ماه ۱۳۰۶

مطابق ۲۸ ذیحجه

۱۳۴۵

مندرجات

فقط شامل مذاکرات مشروح جلسات مجلس شورای ملی

خواهد بود

پس از ختم هر جلسه کلیه مذاکرات در یک شماره منتشر میشود.

مطبعة مجلس

قیمه اشتراك

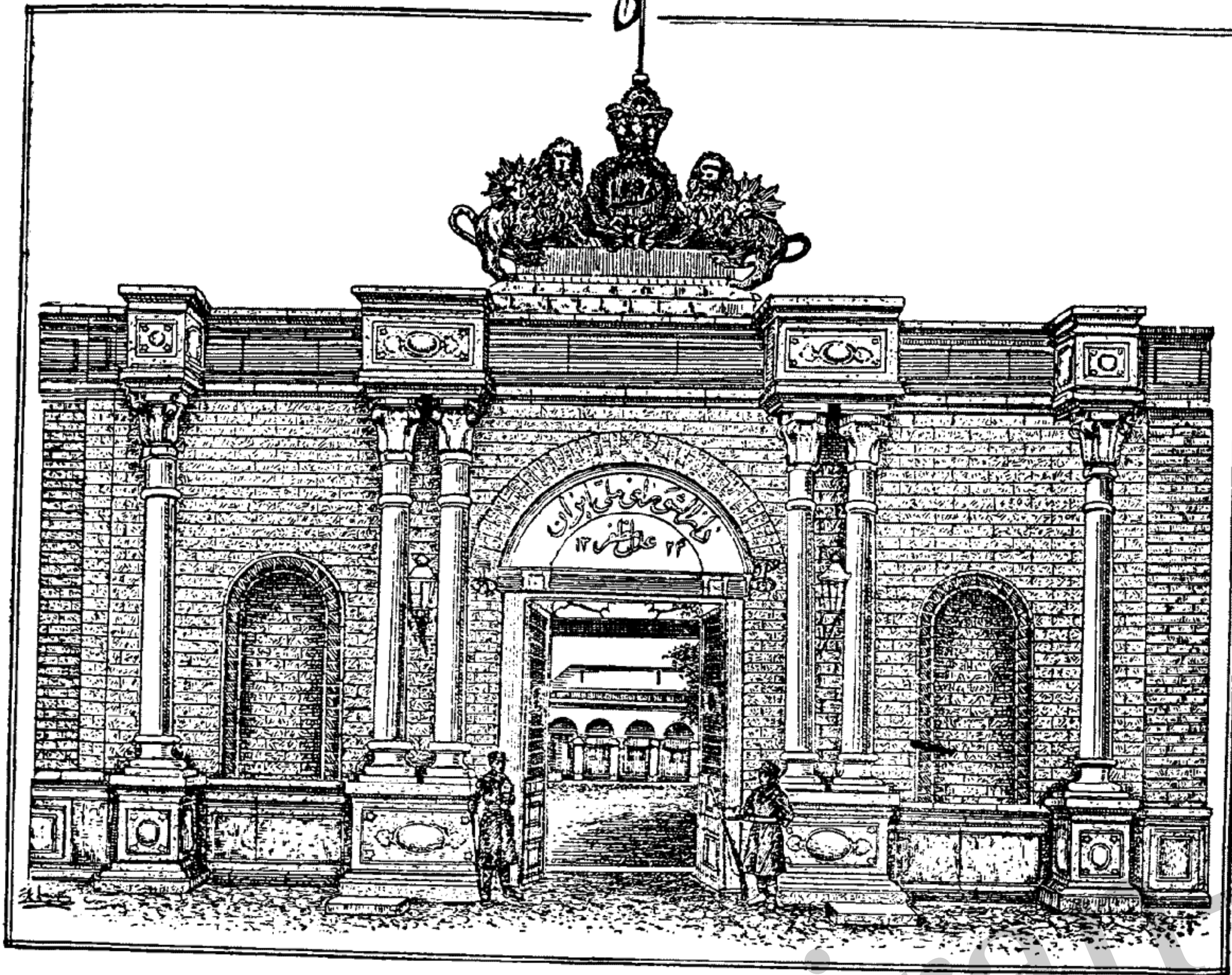
داخله ایران سالیانه ده تومان

خارجه « دوازده تومان »

قیمه تک شماره

یک قران

فهرست مندرجات

ردیف	عنوان	از صفحه	الی صفحه
۱	قرائت خبرشعبه دوم راجع بانتخابات سراب و گرمرود و نمایندگی آقای مولوی و مخالفت حاج میرزا مرضی	۱۸۱۶	۱۸۱۷
۲	تصویب مرخصی آقایان محمدولی میرزا - میرزا عبدالله خان وثوق - احتشام زاده - نوبخت	۱۸۱۷	۱۸۱۸
۳	مذاکره نسبت بخرکمیسیون بودجه راجع بشهریه و رتبه امیر سیف الدین میرزا جهانبانی و ارجاع آن بکمیسیون	۱۸۱۸	۱۸۲۴
۴	بقیه شور نسبت بخرکمیسیون بودجه راجع باستخدام سه نفر متخصص برای تلگراف بی سیم و تصویب آن	۱۸۲۵	۱۸۳۵
۵	قانون اجازه استخدام سه نفر متخصص تلگراف بی سیم تبعه فرانسه	۱۸۳۶	

مذاکرات مجلس

دوره ششم تقنینیه

صورت مشروح مجلس سه شنبه ۶ تیرماه ۱۳۰۶ مطابق ۲۸ ذیحجه ۱۳۴۵

جلسه ۱۲۴

(مجلس دو ساعت و نیم قبل از ظهر برپاست)
 آقایان: نسفندباری - نظام مافی - ضیاء - حیدری مکرری
 آقاي پیرنیا تشکیل گردید)
 (صورت مجلس روز یکشنبه چهارم)
 تیر ماه را آقای بنی سلیمان قرائت نمودند)
 غائبین با اجازه جلسه قبل
 زعیم - فرشی - موقر - غلامحسین میرزا - دکتر لقمان - میرزا
 حسن خان وثوق -

غائبین بی اجازه جلسه قبل
آقایان: علی خان اعظمی - حشمتی - نوبخت - حاج حسن آقا ملک -
دیر آمدگان با اجازه جلسه قبل
آقایان: عراقی - فرمند - دیوان بیکی - میرزا عبدالله خان وثوق -
دیر آمدگان بی اجازه جلسه قبل
آقایان: نگهبان - میرزا محمد تقی طباطبائی - بالیزی - میرزا احمد خان بدر -
رئیس - آقای آقا سید یعقوب
آقا سید یعقوب - در صورت مجلس نوشته شده خبر کمیسیون خارجه کله امور هم لازم دارد.
رئیس - صورت مجلس دیگر ابرادی ندارد؟
(گفتند - خیر)
رئیس - خبر شعبه دوم مراجع بانتخابات سراب رسیده است. قرائت میشود. آقای روحی. (احضار برای قرائت راپورت)
(آقای روحی مخبر شعبه دوم خبر مزبور را این طور قرائت کردند)
نتیجه انتخابات سراب و گرم رود نقراری است که ذیلاً معروض میدارد:
در ۱۸ اسفند ماه ۱۳۰۴ انجمن نظارت مرکزی سراب در حدود قانون تشکیل - و نیز انجمن نظارت گرم رود در ۲۵ فروردین تشکیل یافته و پس از القضاء موعد قانونی اعلان انتخابات در ۱۸ اردی بهشت شروع به توزیع تعرفه و اخذ آراء نموده و در ۲۲ خرداد شروع به استخراج آراء شده و روی هم رفته انتخابات گرم رود در کمال آرامی در حدود قانون خانمہ یافته و آقای مولوی به اکثریت ۱۹۸۰ رأی در درجه اول از حوزه انتخابیه گرم رود حائز اکثریت گشته اند.

انحلال انجمن نظارت مرکزی را برخلاف صریح قانون فراهم ساخته کشمکش بین این حاکم تازه وارد و نظارشده گشته در نتیجه وزارت داخله استقلال انجمن نظارت را تصدیق و با تعرضات سخت حاکم ثانی را نیز احضار و آقای غلامرضا خان مظفر را با اختیارات حکومتی مأمور برای انجام انتخابات سراب نموده و معززی لیه بشهادت دوسیه بهترین مأمور لایق وظیفه شناس بوده است که با فرط شهامت انتخابات سراب را خانمہ داده است. آقای مظفر پس از ورود مطالعات لازمہ را نسبت سابقه امور انتخابی آنجا نموده و دلایل انجمن نظارت را در تجدید آراء سراب قوی دانست و مراتب را وزارت داخله و ایالت آذربایجان راپورت داده و رأی انجمن و موافقت وزارت داخله و مطابق ماده ۱۷ قانون در ثانی انتخابات آن محل را تجدید و بعد از یک سلسله اشکالات و عوایق با فرط صحت انتخابات آنجا را به پایان رسانده در نتیجه آقای سالار شجاع در درجه اول اکثریت ۲۱۵۱ رأی در حوزه سراب حائز اکثریت و آقای هیئت در درجه دوم ۱۸۱۸ و آقای مولوی در درجه سوم دارای ۱۶۶۷ رأی بوده اند
بنا بر این از مجموعه کل آراء سراب و گرم رود آقای میرزا محمد علی مولوی با اکثریت ۳۶۴۷ رأی از ۱۰۵۹۵ رای بمقام نمایندگی ششمین دوره تقنینی مجلس شورای ملی از سراب و گرم رود انتخاب شده اند -
منتہی در اثر پاره ای قضایا و تحریکات در آخر هفته اول جمعی از رعایای متنفذین محلی بانجمن ریخته آراء باطله را سوزانیده در وینجره را شکسته بدین جهات انجمن در تحت تأثیر تهدید و فشار واقع گردیده و از صدور اعتبار نامه خودداری می نمایند بعداً مأمور انتخابات دوسیه های مربوطه را همراه خود بمرکز آورده و دوسیه های مزبور کاملاً صحت انتخابات سراب را مدلل میدارد - اینک شعبه دوم با مطالعات دقیقه صحت نمایندگی آقای مولوی را تصدیق و خبر

آنها برای تصویب بمقام مجلس شورای ملی تقدیم می دارد.
رئیس - آقای افسر
محمد هاشم میرزا افسر - بنده مخالف نیستم. فقط می خواستم تذکر بدهم که مولوی همان آقای نظام الاسلام است
این را خواستم عرض کنم و الا موافقم.
رئیس - آقای حاج میرزا مرتضی
حاج میرزا مرتضی - بنده مخالفم
رئیس - پس میباید برای جلسه آنی چند فقره خبر کمیسیون مرخصی است قرائت میشود
(بترتیب ذیل قرائت شد)
خبر مرخصی آقای محمد ولی میرزا:
شهراده محمد ولی میرزا نماینده محترم بواسطه کسالت مزاج بر حسب مجوز طبیب تقاضای یکماه مرخصی نموده کمیسیون تقاضای ایشانرا تصویب و خبر آنرا بمقام مجلس شورای ملی تقدیم میدارد و ضمناً نماینده محترم تذکر میدهد که پس از تصویب در ظرف دو ماه حق استفاده از یکماه مرخصی خواهند داشت
رئیس - آقایانیکه مرخصی آقای محمد ولی میرزا را برای یکماه تصویب میکنند قیام فرمایند
(اغلب قیام نمودند)
رئیس - تصویب شد
خبر مرخصی آقای میرزا عبدالله خان وثوق:
نظر بانیکه آقای میرزا عبدالله خان وثوق نماینده محترم مریض و بموجب تصدیق دکتر احتیاج مبرمی به معالجه در آسپه معدنی اروپا دارند تقاضای چهار ماه مرخصی از روز حرکت نموده بودند کمیسیون تقاضای ایشانرا از روز حرکت بمدت سه ماه تصویب و خبر آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد
رئیس - آقای افسر
افسر - بنده متوجه میکنم کمیسیون عریض را که

يك دقتی بفرمایند که بکنفر نماینده در سال چقدر باید مرخصی بگیرد، اگر بخواهد تمام مدت را مرخصی داشته باشد باید تجویز کنند؟

رئیس - آقای شیروانی

شیروانی - بنده ملتفت نشدم که این فرمایش آقای افسر مخالفت بود یا موافقت، با توضیح بود به کمیسیون عرایض در هر صورت گمان نمیکنم آقای ونوق بیش از سایرین مرخصی گرفته باشند منتهی مرخصی هاشان را بتدریج گرفته اند.

رئیس - رأی میگیریم. آقایانیکه مرخصی آقای ونوق را تصویب میکنند قیام فرمایند. (اکثر قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد.

خبر مرخصی آقای احتشام زاده:

آقای احتشام زاده نماینده محترم برای مسافرتی که در نظر دارند تقاضای دو ماه مرخصی از روز حرکت نموده کمیسیون تقاضای ایشان را تصویب و خبر آنرا بمجلس مقدس شورا تقدیم میدارد و ضمناً به نماینده محترم تذکر میدهد که از تاریخ تصویب در ظرف سه ماه حق استفاده از دو ماه مرخصی خود خواهند داشت.

رئیس - آقایانیکه مرخصی دو ماهه آقای احتشام زاده را تصویب میکنند قیام فرمایند: (اکثر برخاستند)

رئیس - تصویب شد.

خبر مرخصی آقای نوبخت:

آقای نوبخت نماینده محترم بواسطه کسالت مزاج خود و فامیلشان از تاریخ ۲۱ خرداد لغایت بیست و هشتم تقاضای مرخصی نموده بودند کمیسیون تقاضای ایشان را تصویب و خبر آنرا تقدیم میدارد

رئیس - آقایانیکه بمفاد این خبر رأی می دهند قیام فرمایند.

(اغلب قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد. پیشنهاد آقای عراقی راجع بدستور قرائت میشود

(بدین مضمون خوانده شد)

بنده پیشنهاد میکنم خبر کمیسیون بودجه راجع به حقوق وراثت مرحوم امیر سیف الدین در درجه اول جزء دستور شود.

رئیس - مخالفی ندارد؟

فیروز آبادی - بنده مخالفم.

رئیس - بفرمائید.

فیروز آبادی - بنده در آن زمینه که با هر اضافه و با هر مفت دادن و هر حقوق نا حقی مخالفم در این زمینه هم مخالفم. اگر چه خوب این شخص را نمیشناسم کی است، حتی آن شخصی را هم که آقایان فرمودند تا بیروز نمیشناختم و نازه آشنا شده ام و اینکه آقایان میگویند که این شخص با دو رکعت نماز تبرئه شده است، بنده اینرا نمیگویم، با نماز کسی تبرئه نمیشود با اعمان صحیح تبرئه میشود اما راجع بحقوق این شخص بنده با این قسم شهریه هاموافق نیستم اگر این شخص نوکر دولت بوده است حقوق گرفته و مجانی کار نکرده است، بکعبه که مشمول قانون استخدام هستند از روی قانون استخدام میبرند، بکعبه که مشمول قانون استخدام نیستند باین ترتیب میبرند. با این قاعده تاچندی دیگر کسی باقی نمی ماند مگر اینکه يك حقوقی از دولت بگیرد، ولي کسی باید این حقوق را بدهد؟ آیا این دیاتاً سزاوار است؟ عقلاً سزاوار است؟ مملکت اینطور نی پول باشد و ما این ترتیب بذل و بخشش بکنیم؟ با این نظریات من هیچ موافقت با این ترتیبات ندارم، هشتاد تومان نباشد، هشت عباسی باشد یا یکعباسی مخالفم.

رئیس - آقای عراقی

حاج آقا اسمعیل (عراقی) - مخالفی را که آقای

فیروز آبادی فرمودند حقتش این بود که پس از مطرح شدن بفرمایند، این مصالحتی را که فرمودند منع از ورود این لایحه در دستور نبود. بعد از آنکه مطرح میشد مخالفت خودشان را بیان میفرمودند و گفت میکنم این مخالفت ایشان هم از روی همین مشائتی است که همیشه دارند و لا اکر دقت بفرمایند میرسیف الدین يك پیر مردی بوده است که در اول عمرش تا آخر در خدمت دولت بوده و آن وقتی که ایشان در خدمت بوده اند در آن صفحاتی که ایشان حکومت کرده اند اگر چنانچه جنابعالی رسیدگی بفرمائید کسی مثل او نبوده است در لرستان و در جاهائی که حکومت میکرده است همانطوری رفتار نموده اند شما میخواهید و لازم است برای تشویق سایر مستخدمین دولت هم اینطور شهریه ها را تصویب کنیم. ولی بفرمایش خودتان حضرتعالی با هشتاد تومان که سهل است با یکعباسی هم مخالفت میکنید در تصویبات بنده دیگر جوانی ندارم زیرا هشتاد تومان بهشت عباسی نزد شما مساویست ولی آقایان نمایندگان محترم نمادند که تصویب بفرمایند این لایحه امروز جزء دستور شود که خیلی لازم است. (نمایندگان صحیح است)

رئیس - رأی میگیریم آقایانیکه تقاضای آقای عراقی را تصویب میکنند قیام فرمایند

(اغلب نمایندگان قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد. خبر کمیسیون بودجه راجع

بشهریه امیر سیف الدین قرائت میشود

(این طور خوانده شد)

ماده اول - وزارت مالیه مجاز است از اول فروردین

۱۳۰۵ ماهی هشتصد قران شهریه به چهار نفر اولاد مرحوم

امیر سیف الدین میرزا جهانمائی شرح ذیل بپردازد

زهت ملك دختر مرحوم هادی که شوهر اختیار

نکرده ۲۰۰ قران

عزت ملك ۲۰۰ قران

محمدحسن میرزا پسر آقا مرحوم ناسن بیست سالگی ۲۰۰ قران
محمد ولی میرزا ۲۰۰ قران
ماده ۲ - وزارت مالیه مأمور است ۱۹۲۶۳ قران
مسنمری دیوانی مرحوم امیر سیف الدین میرزا را از اول ۱۳۰۵ از دفتر حذف نماید

رئیس - مذاکرات راجع به کلیات است. مخالفی دارد یا نه؟

(گفته شد خیر)

رئیس - رأی میگیریم بشور در مواد آقایانیکه موافقت قیام فرمایند.

(اکثر برخاستند)

رئیس - تصویب شد. ماده اول مطرح است. آقای بیات مرخصی قاضی (بیات) - موافقم

رئیس - آقای حشام زاده

حشام زاده - موافقم

رئیس - آقای کازرونی

کازرونی - بنده بن عرضی که میکنم فقط برای ادای وظیفه است و بلاخره آقایان هم بمقتضای وظیفه که دارند رفتار میکنند. و هیچ منافات ندارد و مانع الجمع هم نیست. بنده بن آدمی نمیشناسم. اشهر هم در اینجا می بینم و میگویند که در تمام عمرش بدولت خدمت کرده است پس معلوم میشود که در تمام عمرش هم از دولت پول گرفته است و مجانی هم بدولت خدمت نکرده است بنده مخالف نیستم که نسبت باطفال صغار و کسانیکه معاش ندارند يك پولهائی بعنوان خیریه داده شود ولی از این محل بنده مخالفم و تقصیر این است که آقایان هم اجازه ندارند بنظر این پولهائی برای این مقاصد ملت نداده است و بنده مطمئنم میدهم با آقایان و بنده تمام مقدمات عالم قسم بخورم که پول دهنده ها غالبشان از پنهان مفلوک ترند يك دختر بیست تومان! يك پسر ماهی بیست تومان! در صورتیکه همه میدانیم که در این مملکت يك خانواده

هائی هستند که به همی ده توان میخواهند ادامه حیات کنند...

جلالی - اینها هم یکی از آن خودده ها هستند.

کارزونی - بنده قبول دارم و از آن بخشش هم خیلی خوشم میآید ولی در صورتیکه زائسه نخورده باشد بنده زائسه مرده مثل میلیم بخش بهتر از آن است که ما کبسه مرده است. بنده میخواهم عرض کنم که ما مشروطه شدیم. قانونی شدیم. دیگر ما را ستمد در آن نباید مجری بداری و اینها از عین مشروطیت است. متبتاد است که يك هيئتى شرایات کرده بودند و از نتیجه زحمت مرده زندگی میگردانند. در هر صورت اگر این شخص مستخدم دولت بوده است از حقوق تقاضا بکنند. قانون هم اجاره میدهد. محتاج هم نیست که ما يك رأی کفوی بدهیم و او را که غرض از این بخشش است اجازه بدهیم بنده به مقتضای وظیفه کرده در مخالفت کنم و رأی هم انهم سیر آفتاب هم البته مقتضای وظیفه شما دشان رفتار خواهند فرمود.

مخبر - بنده خیلی عسرواره که آقای کارزونی با ما هم عقیده شدند و امروز اولین مرتبه است که نسبت به شهریه و وظیفه مخالفت میکنند.

کارزونی - عجب عجب!!

ها مخالفت می کنید ولی بنده عرض می کنم که این شخص مفاخر زبان بوده اند و رجائی که امروز در ایران زمامدارند و به مشروطه خدمت میکنند همتهائی هستند که در دربار استبداد هم خدمت کرده اند. این شخص هم یکی از کسانی بوده است که در عصر استبداد و مشروطه همیشه خدمت به مملکت کرده است و تمام اهلی در مملکت خدمات او را دیده اند این لایحه در کمیسیون بودجه هم که مطرح شد مخالفت زیادی شد و خوب استند فهمند این پولی که داده می شود بجا است یا نه. در هر صورت این شخص يك آدمی است که عمر خودش را در خدمت صحیح به دولت صرف کرده و فعلاً همانطور که سایر وراث مستخدمهین تصدیق مفرمانند که بعد از وضع قانون مستخدمه از قانون استفاده میکنند وراث این شخص هم دلیل ندارد که استاده باشند فقط چون قانون استفاده اجازه میداد دولت هم نمیتوانست به آنها شهریه بدهد و عیناً وراث و هم شاید چند سالی بیشتر احتیاج نداشته باشند که شهریه بگیرند. و خواهش میکنم که آقای کارزونی هم موافقت نکنند که این يك فقره شهریه هم تصویب شود ولی بنده هم عقیده دارم که بدون جهت هیچ مستمری و شهریه داده نشود.

کارزونی - (خطاب به رئیس) اجازه میدهد بنده توضیح بدهم: در عرض بنده سوء تفاهم شد.

- رئیس - آقای اعتبار
- اعتبار - موافقم.
- رئیس - آقای حقنویس
- حقنویس - موافقم.
- رئیس - آقای فشار
- فشار - موافقم.
- رئیس - آقای سرفی
- سرفی - موافقم.

- رئیس - آقای زوار
- زوار - موافقم.
- رئیس - آقای طاهری
- دکتر طاهری - موافقم.
- رئیس - آقای آقا سید یعقوب

آقا سید یعقوب - بنده توجه میدهم آقای کارزونی. بيك نکته که آقای فیهمی قبلاً در دستور کار اینجا ذکر کردند و همه ماها باید متوجه آن باشیم و آن مسئله تعدیل بودجه است. بنده که با اکثر نمایندگان هستم و در کمیسیون بودجه هم عضو هستم عرض میکنم که تعدیل بودجه از دست ما در رفته است یعنی حقیقتاً ما نمیخواهیم چقدر دخل داریم و چقدر خرج داریم دولت میتواند يك چیزی را پیشنهاد میکند شاید در مطبقه باشد که آن پیشنهاد را کرده است. معنای جاووت مشروطه هم همین است که دولت يك پیشنهادی بکند و مجلس بمکند و مجلس در آن وقت نمیتواند اگر صلاح دانست تصویب و لایحه تصویب شد دولت از پولی يك سهمی این پیشنهاد کرده باشد. بنده و آقای کارزونی در کمیسیون بودجه هستیم مسئله قرض از برای مستأجران شهریست. مسئله قرض از برای بید بدهیم عیناً که امرای این آقای فیهمی رأی دادی و رأی دادی هم رأی دادی و رأی دادی بدهیم از اینکه مطلع شوی که حقیقتاً بودجه تعدیل ندارد که ما نمیتوانیم به این لایحه رأی بدهیم. لایحه تفریق بودجه است که در مجلس سینه است بودجه وزارت مالدیه تحت نظر است. هر بزرگه بواسطه يك مشکلاتی عقب میماند پس ما نمیتوانیم رأی بدهیم و جهات و عمده رأی بدهیم. الان هفت نفر عضو کمیسیون بودجه در سو کمیسیون است. پس بگردیم حساب از قی مشغول کاریه يك مغرور و يك چه و بی آنچه بپسد شده است در بقدر مکتب ما باید متوجه شد شخص بگذاییم و همه را باید در آن چه بزرگه و باید آن چه

را بکنیم. پس بنده تمبداً بطور این را نمیتوانیم موافقت کنیم و تصویب کنیم. يك مسئله دیگر راجع بقانون مستخدمه میخواهم عرض کنیم. تصدیق دارنده قانون مستخدمه يك حضری در دوقبول داریم که يك منفعت کوچک بیشتر ندارد. حضارش آن پول دادن بی محاله و آن درجات است که ملاحظه میکنید. آنرا هیچ دست نمیتوانیم ما جانی در قانون مستخدمه شریک نیست. ما نمیتوانیم بيك لایحه دیگر شهردار معین میکنیم. ما نباید برای منفعت يك نفر منفعت قانون مستخدمه را از بین ببریم. پس بروید عجلتاً همین قانون مستخدمه را عملي کنید در وضع تصویب کردن بن جوهر مورد و اولاً که از طرف دولت می آید يك صدهم برای قانون مستخدمه است و نمیکند که قانون مستخدمه هیچ طور جریان خودش را طی کند. از این نظر بنده مخالفم.

رئیس - آقای بیات

مراقب فدیحین (بیات) - میخواهم از آقای کارزونی استعلام کنم که يك مطلب بود که در مجلس مطرح میشود. بعد در طرف آن مسائل يك فقهوی صحبت کنیم که يك شخصی به يك خانو ده بیای بر بفرود و وظیفه میباشد که اسباب توهین باشد میخواهم استعلام کنم که نتیجه مجلس است و باید حفظ قانون مرا برداریم. فسمت دوره راجع به فیره بش آقای آقا سید یعقوب. عرض میکنم. اولاً راجع به تعدیل بودجه و جمع و خرج نمایان فرمودند. خود آقای آقا سید یعقوب در کمیسیون بودجه تشریف دارند و میدانند که قسمت تعدیل بودجه هیچوجه مربوط به شهریه نیست. برای اینکه مستمری و شهریه ها يك اعتباری دارد و وزارت مالدیه آن حدود که تشریح دارد میتواند مستمری و شهریه ها بپردازد. آن حدود که تشریح دارد میتواند مستمری و شهریه ها بپردازد. آن حدود که تشریح دارد میتواند مستمری و شهریه ها بپردازد. آن حدود که تشریح دارد میتواند مستمری و شهریه ها بپردازد. آن حدود که تشریح دارد میتواند مستمری و شهریه ها بپردازد.

برای مستمری و شهریه معین شده است اگر يك چنین قلامی تصویب شود از آن محل برداشته می شود و به قسمت تعادل بودجه بر می خورد. يك قسمت دیگر آقای آقا سید یعقوب راجع به ارزاق فرمودند. و لا بعقیده بنده با این شصت تومان و هشتاد تومان فرض ارزاق داده نمی شود زیرا البته نور هم باید يك دقت هائی درش کرد و عیال تحقیقات در این باب شده است و يك صورتهائی آورده اند. باید موجودی و قبضش را فهمید، البته پس از رسیدگی نتیجه اش را باید مجلس شورای ملی اطلاع خواهیم داد و هر کار که باید بشود میشود ولی اینکه در کارهای عمومی مملکتی و کارهائی که باید بگذرد از فرض رزاق وحشت کنیم و بتقسیم گمان می کنم خوب نباشد. اما راجع به قسمت قانون استخدام البته آقای آقا سید یعقوب تصدیق میفرمایند که این قانون جدیداً وضع شده است. سه سال است ولی پنجاه سال است. شصت سال است که يك شخصی به دولت خدمت کرده است و بهترین دلیل هم از برای خدمت او این است که ورثه او بدون معاش و زندگی هستند. این خودش يك دلیلی است برای اینکه حقیقهٔ باید نسبت بین ورثه و این خانواده قدر دان کرد و بملاحظهٔ زحماتی که کشیده است اولادی که از اوفای میسرند مملکت و ملت باید نگاهداری کنند. این بزرگترین دلیل است که کسی که شصت سال هفتاد سال به مملکت خدمت کرده است امروز چیزی ندارد، این بزرگترین افتخار است عقیده بنده و ما هم باید قدر دانی کنیم و این حقوق هر چنانچه ملاحظه میفرمایند باید يك مدتی معین شده است و موقعی که توانستند خودشان زندگی کنند این حقوق داده نمیشود و از طرف دیگر هزار و نهصد و کسری مستمری مرحوم امیر سیف الدین است که بکلی دولت ضبط خواهد کرد و آنقدرها ضرر برای دولت فراهم نمیشود زیرا اینکه آن مستمری ضبط میشود و در عوض این شهریه داده میشود پس بنا بر این مقتضی است که

در این قبیل مسائل يك دقتی بشود. اگر دیدند نواقصی دارد آنوقت مخالفت بفرمایند.
 بعضی از نمایندگان - مذاکرات کافی است
 رئیس - آقایان مذاکرهٔ ترا کافی میدانند؟
 (گفته شد بلی)
 رئیس - پیشنهاد آقای فیروز آبدی
 (بجو ذیل خوانده شد)
 پیشنهاد می کنم که ۹۶۰ تومان در سال حقوق مرحوم نصف شود
 رئیس - آقای فیروز آبدی
 فیروز آبدی - بنده عرض کردم هر چه بنده پیشنهاد میکنم آقایان آنقدر بنده کم لطفند که برضد آن رفتار میکنند ولی بوجود اینها من نمیتوانم زوظیفهٔ خودم خارج شوم. بنده عقیده ندارم که هر ماهی هشتاد تومان بدهند بچهار نفر بچه. اولاً که عقیده به مفت خوری هیچ ندارم و خودم هم عملاً این کار را کرده ام که از بچه گوی مفت خوری ندارم. حتی از حقوق مجلس هم صرف نظر کرده ام پس راضی نمی شوم دیگران هم بکنند و گمان می کنم که خود آن چهار نفر هم راضی باشند که حقوق آنها نصف شود و با سایر اضافات به مصرف يك کار عمه المنفعه برسد که هم آنها ازش استفاده کنند و هم مرده استفاده نمایند. بنده اساساً با کلیه این شهریه مخالفم ولی میدانم از پیش نمیرود پس از آقایان خواهش میکنم که این حقوق را ماهی چهل تومان بکنند و این چهار نفر بچه هم ماهی چهل تومان میتوانند زندگی کنند. و از مال آن مظلومی که از آنها این پول گرفته میشود زبده از این دادن سزاوار نیست. بنده بین نظر این پیشنهاد کردم و امیدوارم رد نشود.
 رئیس - آقای شنبه
 میرزا سید احمد خان (اعتبار) - اگر ماده دور آقای

فیروز آبدی ملاحظه بفرمایند تصدیق خواهند فرمود که مجلس يك چیز فوق العاده نمیدهد سابقاً این شخص هزار و نهصد و بیست و شش تومان و سه قران مستمری داشته و حالا دارم نهصد و شصت تومان میدهم فرق این تقریباً چیزی نیست و مقصود آقای عملاً آنچه شده است و علاوه این آدم نسبت بین مملکت يك خدمتی کرده است و يك فد کارهائی نموده که آقایان سابقاً هستند و گمان میکنم خوب نیست این اندازه هم حضرت مستطاب عالی نسبت به يك شخص خادمی بدین باشید. علاوه آن اصلی را هم که فرمودید در واقع اگر درست حساب کنیم در تمام سال شاید ماهی ده تومان بیشتر دولت به آنها اضافه نمیدهد و ما اگر چنانچه تمام این و هم تصویب کنیم تقریباً مقصود شد. هم عملی شده است.
 مخبر - همانطور که گفته شد ماده بعد مقصود آقای فیروز آبدی را همین کرده است. خواست آقا هم پیشنهاد خودشان را سردر آورند.
 رئیس - رأی بگیریم به قابل توجه بودن پیشنهاد آقای فیروز آبدی آقایان موافقین قیام فرمایند (چند نفری برخاستند)
 رئیس - قابل توجه نشد. پیشنهاد آقای معتضد استرآبادی.
 (بمضمون ذیل خوانده شد)
 بنده پیشنهاد میکنم که شهریهٔ مرحوم امیر سیف الدین خان از ماهی هشتاد تومان ماهی شصت تومان تبدیل شود.
 رئیس - آقای معتضد
 معتضد استرآبادی - بنده اگرچه این شخص را نمی شناسم ولی از قراریکه آقایان میفرمایند يك آدم خدمتگذاری بوده است و قدر هر خدمتی را هم باید خدمتگذارها بدانند. برای اینکه جمع شده باشد بین نظریات همهٔ آقایان بنده پیشنهاد کرده ام که ماهی هشتاد

تومان تبدیل شود به ماهی شصت تومان زیرا اگر حساب کنیم تقریباً به دختر روزی پنجقران و به پسر روزی يك تومان میرسد و شاید به این مقدار بتوانند خودشان را اداره نمایند و ضمناً هم مقصود آقای فیروز آبدی را حدی تعیین شده است برای اینکه وقتی مستمری آنها قطع کنند و تومان دوریاد معمولی حساب کنیم ماهی ۲۴۰ تومان شهریه آنها کسر میشود و اگر ماهی شصت تومان شهریه آنها کسر کنیم و آن مستمری را هم بگیریم عقیده بنده قضاوت عادلانه است
 رئیس - آقای حاج آقا رفیع
 حاج آقا رفیع - يك لایحهٔ دولت تنظیم کرده است و فرستاده است مجلس شورای ملی. بالاخره حساب مستمری آنها هم کرده است و بنظر قرار داده است. آقایانکه موافقند رأی میدهند. آقایانی هم که مخالفند رأی میدهند. وقت مجلس رسید کارهای دیگر بهتر است.
 مخبر - بسته نظر مجلس است.
 رئیس - آقایانکه این پیشنهاد را قابل توجه میدانند قیام فرمایند (معدودی قیام نمودند)
 رئیس - قابل توجه نشد. پیشنهاد آقای دیبا
 (شرح ذیل قرائت شد)
 پیشنهاد می کنم مادهٔ اول ترتیب ذیل تنظیم شود مادهٔ اول - وزارت مالیه مجاز است از اول فروردین ۱۳۰۵ ماهی هشتاد قران شهریه از محل وظائف و شهریه الی آخر
 رئیس - آقای دیبا
 دیبا - در پنجاه بنویسد از اول فروردین ۱۳۰۵ و سال تمام شده است. محل شهریه معلوم نیست از کجا است. از بودجهٔ کل است یا از محل دیگر. این است که بنده پیشنهاد کرده ام از محل شهریه و وظائف چون آنجا مسالما محل هست

مخبر - صحیح است محل پرداختش همان اعتبار شهریه ووظایف است بنده قبول میکنم

رئیس - پیشنهاد آقای دهستانی

(شرح آتی خوانده شد)

بنده پیشنهاد می کنم ماهی شصت و پنج تومان داده شود

(همهمه نمایندگان)

دهستانی - پس بگیریم

رئیس - آقای معظمی نظر چندبعدی تا مین شد؟

معظمی - بل

رئیس - ماده اول قرائت میشود و رأی میگیریم

(باین ترتیب قرائت شد)

ماده اول - وزارت مالیه مجاز است از اول فروردین

ماه ۱۳۰۵ ماهی هشتصد قران شهریه از محل

وظایف و شهریه بجهت نفر اولاد مرحوم امیر سیف الدین میرزا

جهانبانی شرح ذیل بپردازد

نزهت ملک دختر آن مرحوم مادام که شوهر اختیار

نکرده

۲۰۰ قران

عزت ملک

۲۰۰ قران

محمد حسن میرزا پسر آن مرحوم تا سن ۲۰ سالگی ۲۰۰ قران

محمد ولی میرزا " " ۲۰۰ قران

مخبر - راجع بان پیشنهاد آقای دیبا ، چون در

بودجه کل مملکتی برای شهریه سیغه نیست که ذکر

شود موافقت فرمایند که نوشته شود از محل وظایف

و مستمریات

دیبا - صحیح است

رئیس - پیشنهاد جدیدی از آقای فیروز آبادی رسیده

است

بعضی از نمایندگان - وقتش گذشته است

رئیس - هنوز رأی نگرفته ایم

(بمضمون ذیل خوانده شد)

بعد از تعطیل بیستان امسال باید معلوم شود استدعا میکنم زودتر تکلیفش را معین فرمایند

رئیس - خبر کمیسیون بودجه راجع به استخدام

متخصص بی سیم مطرح است . ماده دوم قرائت میشود

(بترتیب ذیل خوانده شد)

ماده دوم - چنانچه هر يك از مهندسين متخصص

مزبور سه ماه متوالی بواسطه عارضه كسالت كه تصدیق

طبيب صحی مانع انجام وظیفه باشد از خدمت معذور

باشند برای این مدت حق دریافت حقوق دارند و نیز

دوات میتواند هر وقت بخواهد كلیتات آنها را فسخ

نموده معادل سه ماه حقوق بضافه خرج مسافرت آنها

بپردازد . در صورتیکه مهندسين مزبور قبل از تقضي

كلیتات خود استعفا بدهند علاوه بر مدت خدمت انجام

شده حقوقی آنها پرداخت نگردیده و خرج سفر هم آنها

داده نخواهد شد

رئیس - ماده دین ترتیب صحیح است ؟

مخبر - بل

رئیس - پیشنهاد آقای فیروز آبادی

(باین ترتیب قرائت شد)

بنده پیشنهاد میکنم که در ماده دوم نوشته شود:

چنانچه متخصصین مزبور يك ماه متوالی بمتفرق بواسطه

عارضه كسالت تا آخر ماده

فیروز آبادی - در این ماده نوشته که متخصصین

سه ماه متوالیاً بواسطه عارضه كسالت الی آخر ،

این معلوم نمیکند که این سه ماه برای تمام

این مدت کلیتات است یا در هر چهار ماهی بتوانند

سه ماهش را ناخوش بشوند و يك ماهش را در خدمت

باشند چون مطلب معلوم نبود از این جهت پیشنهاد

کردم که در هر سالی يك ماه چه متفرقه و چه متوالیاً

اگر اینها كسالت عارضشان بشود حق دارند از حقوقشان

استفاده کنند و الا اگر بنا باشد باین جمعی بماند اینها

تجدید استخدام او را تقدیم مجلس میکند . لایحه دیگر

راجع است به استخدام چهار نفر . دوفتر برای مدرسه

صنعتی دولتی و دوفتر برای مدرسه حقوق و سیاسی .

چون امسال يك كلاس عالی مدرسه صنعتی دولتی اضافه

شده است بنا براین محتاج است به استخدام يك نفر معلم

برای تعلیم مهندسی ماشین آلات و ریاضیات عالی ، در

این لایحه پیشنهاد شده است که این معلم هم از آنان

استخدام شود و چون شعبه آهنگری مدرسه صنعتی پیشرفت

کاملی کرده است و عده شاگرد های فعلی آن در حدود

هفتاد هشتاد نفر است و در آتی هم عده اش زیادتر خواهد

شد این معلم آلمانی فعلی به تنهایی قادر نیست به انجام

وظیفه بدو براین مدرسه پیشنهاد کرده است که يك نفر

معاون برای این معلم بجهت شعبه آهنگری از

آلمان استخدام شود . وزارت معارف هم موافقت

کرده است و در این لایحه هست . دو نفر

معلم از فرانسه وزارت معارف مایل است استخدام شوند

برای تعلیم در مدرسه حقوق و سیاسی بكنفر آنها بجای

مسیو دولایوز که استخدامش تمام شد خواهد بود بكنفر

دیگر هم علاوه است

حاج شیخ بیات - از کجا ؟

وزیر معارف - عرض کرده . از فرانسه برای مدرسه

حقوق و سیاسی . چون معامینی که تا بحال از فرانسه

استخدام شده بودند فقط برای مدرسه حقوق بودند و در

قسمت سیاسی تدریس نمیکردند و وزارت معارف در نظر دارد

توجه خاصی بمدرسه سیاسی هم داشته باشد وبعلاوه يك موادی هم

هست که در بگرام مدرسه حقوق بوده است و تا کنون

معامی که آنها را تدریس کند نداشته است باین جهت

این دو نفر را هم در این لایحه پیشنهاد کرده است که

تقدیم مجلس شورای ملی میشود . لایحه دیگری است

راجع بتجدید استخدام مسیو باپاریان تبعه دولت ترکیه

برای مدرسه دواسازی و طب و چون تکلیف اینها تا

بنده پیشنهاد می کنم که از ابتداء تصویب داده شود

رئیس - آقای فیروز آبادی

فیروز آبادی - بنده عقایدی دارم که متأسفانه

خودم را هم اذیت می کنم و آن این است که

مخالف با این ترتیبات هستم همه خلق را هم با خودم

دشمن کرده ام ولی امید دارم خداوند با من دشمن

نشود . اینجا نوشته است از اول فروردین ماه ۱۳۰۵

یعنی از یازده ماه قبل . حالا که شما میخواهید يك

بذل و بخششی بکنید و نگهداری از اقامت کنید از حالا

بدهید . از یازده ماه قبل چرا بنده با این ترتیبات

مخالفم و مخالف با اصلاحات مملکتی میدانم و با این ترتیبات

مملکت ما خراب میشود .

مخبر - اولاً این لایحه در ۱۳۰۵ تنظیم شده و این

مستمری هم در ۱۳۰۵ ضبط شده است و محاسبه اش

بسته شده . سه ماه از سال جدید که میگردد محاسبات

سال بسته میشود و بنده تصور میکنم که این اسباب اشکال

برای وزارت مالیه خواهد شد و زحمتی تولید میکند و تفاوتی

هم آنقدر حاصل نمیکند . استدعا میکنم آقای این يك فقره

پیشنهادشان را هم استرداد فرمایند

رئیس - آقایانیکه این پیشنهاد را قابل توجه میدانند

قیام فرمایند .

(اغلب نمایندگان قیام نمودند)

رئیس - قابل توجه شد . مراجعه میشود بکمیسیون

بودجه .

وزیر معارف - چند فقره لایحه استخدامی است

راجع بمدارس تقدیم مجلس شورای ملی میشود . اول

راجع به تجدید استخدام دکتر هانری اشترونك تبعه آلمان

رئیس مدرسه صنعتی دولتی است که چون کلیتات او

خانم بافته بود و وزارت معارف هم از او کمال رضایت

را دارد و محتاج هم هست بوجود او بنا براین لایحه

میتوانند در ظرف هر چهار ماه سه ماه ناخوش باشند و استقده از حقوقشان کرده باشند. آنوقت نه ما از وجود آنها استفاده کرده ایم و نه آنها کار کرده اند. اینجهت بنده این پیشنهاد کرده

رئیس - آقای آقا سید یعقوب

آقا سید یعقوب - بنده خیلی متأسف هستم که آقای حاج سید رضا فروردی آبادی به آن صراحت لجه که در مسائل دارند يك امور غیر طبیعی و غیر اختصاری را داخل در امور جاری میکنند. میفرمایند میتوانند ناخوش شوند. ناخوش شدن به اختیار کسی نیست که ما بگوئیم شما اختیار دارید در دو سال سالی يك ماه ناخوش شوید و اگر سالی بکماه بیشتر ناخوش شدی حقوق نداری. ناخوشی. موت. حیات اینها از اموری است که در اختیار انسان نیست. اولاً بنده متأسف هستم که این ماده را چرا دولت در این کنترت نوشته است که ما اینقدر گرفتار پیشنهاد شویم و نهایتاً گمان میکنم خودتان هم مطالعه بفرمائید خواهید دید که این معنی ندارد اینجا میگویی اگر سه ماه متوالیاً ناخوش شدند حقوق این سه ماه آنها داده شود. غیر از این دیگر چیزی ما نگفتیم. اگر این سه ماه ناخوش شد بعد خوب شد بعد سه چیز بود. ناخوش شد ما نمیتوانیم باز بگوئیم تو که ناخوش شده بودی دوباره چرا ناخوش شدی؟

رئیس - آقایان بیکه این پیشنهاد را قبل توجه می دانند قیام فرمایند

(عده قلیلی قیام نمودند)

رئیس - قابل توجه شد. رای گرفته میشود بماده دوم

مدیس - بفرمائید بخوانند

(عاده مزبور مجدداً بشرح سابق قرائت شد)

رئیس - رأی گرفته میشود بماده دوم به ترتیبی که قرائت شد. آقایان موافقین قیام فرمایند

(اغلب نمایندگان قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد. ماده سوه
(باین مضمون قرائت شد)

ماده سوه - دولت مجاز است سایر شرایط کنترت متخصصین مذکور فوق را مطابق ماده دره قانون ۲۳ عقرب ۱۳۰۱ تعیین و کنترت آنها را اعطاء نماید.

جمعی از نمایندگان صحیح است مخالفی ندارد
رئیس - پیشنهاد آقای ریاب کیخسرو قرائت میشود آقای اعتبار

اعتبار - بنده تصور میکنم ماده الحقیقه اگر مقدمه میشد بهتر بود زیرا بهتر این است که این ماده در آخر باشد. محترم کمیسیون بودجه - ماده الحقیقه همانطور که در مجلس هم گفته شد يك موضوعی است که کمی ارتباطی بین لایحه ندارد و جزو مواد اصلی کنترت نمیخواهیم باشد. يك ماده الحقیقه ایست و بعد نوشته میشود.

رئیس - ماده الحقیقه بعد مطرح شود؟
عضی از نمایندگان - بلی

رئیس - پیشنهاد آقای ریاب کیخسرو
(باین مضمون قرائت شد)

بنده پیشنهاد میکنم ماده سوه این قسم اصلاح شود ماده سوه - وزارت پست و تلگراف، مأمور اجرا و مجاز است سایر شرایط کنترت ملی آخر.

ریاب کیخسرو - بنده در این لایحه دیدم کله (دولت) هم جا ذکر شده است در صورتیکه باید وزارتخانه مربوطه باین کار کنترت را امضا کند. این بود که این پیشنهاد را کردم.

خبیر - صحیح است. بنده قبول میکنم.
رئیس - رأی میکنیم بماده سوه این اصلاحی که شد. آقایانیکه تصویب میکنند قیام فرمایند
(اکثر نمایندگان قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد. ماده الحقیقه بترتیبی که در

کمیسیون تنظیم شده است قرائت میشود.
(باین مضمون قرائت شد)

ماده الحقیقه - دولت مکلف است از بین فارغ التحصیل های قسمت علمی مدارس متوسطه پنجگنفر محصل بطور مسابقه برای آموختن فن الکتریسیته و مهندسی تلگراف بیسیم بیرون اعزام و مخارج آن در ضمن بودجه ۱۳۰۶ است و تلگراف منظور دارد مدت تحصیل محصلین مزبور نباید از شش سال تجاوز نماید

تبصره اول - محصلین اعزامی باید کنترت شده برانیزه گردند که پس از تکمیل تحصیلات خود به حقوق معین مشغول خدمات دولتی شوند.

تبصره دوم - شاگردان مدرسه تلگراف بیسیم و اشخاص بی بضاعت به تسوی شرایط مسابقه حق تقدم خواهند داشت

رئیس - آقای یسانی

یسانی - موافقم

رئیس - آقای دشتی

دشتی - موافقم

رئیس - آقای اعتبار

اعتبار - موافقم

رئیس - آقای فرمند

فرمند - ما خودمان پیشنهاد اینماده را کردیم و خیلی هم متشکریم از آقایان اعضا کمیسیون که موافقت کرده اند ولی آن تبصره دوم که نوشته است این شاگردان باید ملتزم شوند بیک حقوق مخصوصی مستخدم شوند. بنده تصور میکنم در ازاء يك پولی که دولت میدهد برای يك عده شاگرد نباید آنها را تحت اسارت بیاورد. البته باید با آنها يك قرار دادی بکنند که مستخدم دولت بشوند اما روی يك حقوق معینی چطور میشود آنها را الزام کرد؟ پس خوب است آن لفظ حقوق معین را بزنند چون ذکر حقوق معین از حالا برای شش سال بعد که از آنجا بر

میگردند يك الزام خوبی نیست
وزیر معارف - بنده چون اساساً این پیشنهاد موقوفه این است که لازم میدانم قدری توضیحات در جواب نماینده محترم عرض کنم. فرستادن شاگرد از طرف دولت بخارجه باید مبتنی بر چند چیز باشد: اولاً دولت تشخیص بکند ضرورت فرستادن يك عده شاگرد بخارجه و لا سربن تشخیص ضرورت محض هوا و هوس البته مفید واقع نخواهد شد. دوم باید تشخیص بکنند که برای چه کاری شاگردان بفرستند. این معنی بعد از آنکه تشخیص کرد که برای پست و تلگراف یا تلگراف بیسیم لازم است يك عده بخارج فرستند و تحصیلات بکنند و برگردند. این تشخیص کرد که يك شخصی را که برای این کار بفرستند بعد از اینکه برگشتند آنها را به همین کار بگمارند و بعد از اینکه این دو سال و تشخیص کرد باید دید که این پول و مخارجی را که برای اعزام محصلین دولت میپردازد این پول شخصی است یا پول نوعی است؟ این پول شخصی نیست. این پول را مملکت میدهد. مملکت بجان این پول یک چیزی میدهد. نهایت مملکت حاضر میشود مساعدت بکند. يك عده مستعد و آنها را به خارج بفرستد و با آنها يك بکند و بعد از آنکه تحصیلاتشان تمام شد و برگشتند آنها کار بدهد که خدمت بمملکت بکنند و در پنج هم که نوشته شده است بیک حقیقی به خدمت دولت مشغول شوند البته مقصودشان معلوم است و بنده به این اصل موافق هستم ولی در يك قسمتهای دیگری که در این پیشنهاد ذکر شده است لازم میدانم يك اطلاعاتی را تذکراً عرض کنم. در قانون شورای عالی معارف که در مجلس چهارم تصویب شد یکی از وظایف شورای عالی معارف تعیین شرایط اعزام محصلین است بخارج از طرف دولت شورای عالی معارف اخیراً در جلسات متعدد يك اظهارنامه اساسی برای فرستادن شاگرد بیرون (از طرف دولت)

تصویب کرده است برطبق همان قانونی که بوده است و جزو وظایف و شمرده شده است و تمام این قسمتها که بعد از فراغ التحصیل های متوسطه بشود برطبق مسابقه باشد و چه باشد و چه باشد تمام این قسمتها رعایت شده و حتی چیزی هم که در آنجا علاوه کرده است (و هنوز منتشر نشده است و شاید مقتضی باشد که اصل آن نظامنامه اساسی هم برای اطلاع عموم منتشر شود) این است که وزارت معارف در طول این مدت گذشته يك تجربه اساسی بدست آورده است و آن این است که تنها فرستادن يك عده شاگرد بدون سرپرست این عمل صحیحی نیست. در آنچه مخصوصاً قید شده است که شاگردان که از طرف دولت میروند باید در تحت نظر يك نفر سرپرستی که آنها را جد شرایط سرپرستی باشد باشد و حتی وزارت معارف (بنابر بطور جمله معترضه عرض می کنم) در سددست ها احتیاطی از کلیت کردن ایرانی که در خارج مشغول تحصیل هستند عم از اینکه از طرف دولت رفته باشند خودشان رفته باشند بدست بیابود که ما بدانیم واقعا چند نفر ایرانی در خارج تحصیل میکنند نه این سرپرستی که شاگردان اعزامی دولتی میروند يك وظیفه دیگری هم داشته باشد که گاه گاهی نسبت بدیگران هم نظارت کنند می شود بکنفرانس گردان بدون سرپرست و نظارت بيك مملکت بیگانه فرستاد و در باب حقوق هم این مسئله پیش بینی شده است آنجا يك ترتیبی داده شده است و مخصوصاً در همان نظامنامه اساسی قید شده است که شاگرد بعد از آنکه برطبق آن شرایط ابتدائی قبول شد در امتحان باید کتباً ملتزم و متعهد شود که بعد از برگشتن همان شغلی را که دولت برای او در نظر گرفته است قبول کند و چنانچه قبول نکند در آنجا تصریح شده است که تمام مخارجی که شده است باید پس بدهد. بنا بر این این نظریه تأمین شده است و محتاج این طول و تفصیل نیست و بنده خیال میکنم که اگر همینقدر اکتفا شود بین قسمت اول که پنج نفر

شاگرد برای تحصیل فرستاده کافی است. اگر هم میخواهید قید کنید - برطبق نظامنامه اساسی شورای عالی معارف و بقیه ضرورت ندارد.
 رئیس - آقای عدل
 عدل - بيك قسمت عرایض بنده را آقای وزیر معارف فرمودند. بنده عقیده ام این است که شاگرد حکماً باید بخارج فرستاده شود ولی نه اینکه هر وزارتخانه خودش برای خودش بفرستد. شاگرد را تمام باید در تحت نظر وزارت معارف بفرستند و وزارت معارف هم بکنفرانس بدست برای آنها معین کند منتهی این شخص کی باشد این يك مسئله خیلی مهمی است. عرض دوم بنده رجوع به شش سال است. بنده تعجب میکنم. این لفظ شش سال برای چیست؟ تعیین کردن شش سال این يك چیزی است که عقیده میکند شاگرد را و ممکن است تحصیلات او ناقص بماند زیرا بر فرض که مدت تحصیل شاگرد تکالیف بی سیم شش سال هم باشد ولی ممکن است شاگرد بخوش شود، رفوزه شود، بکسال دوسال از تحصیل عقب بماند. آنوقت چه بماند پس از اینکه شش سال تمام شد تحصیلاتش ناقص میباشد. بنده عقیده ام این است عوض شش سال نوشته شود تا موقع انجام تحصیل. شش سال مدت تعیین کردن غلط است. وزیر معارف - بنده بطور اجمال قبلاً عرض کردم که همینقدر ممکن است آقایان موافقت بفرمایند که پنج نفر شاگرد از طرف دولت فرستاده شود برای تحصیل فلان قسمت بقیه زائد است و چون آقای عدل اشاره کردند قسمت شش سال بنده هم همین عقیده را دارم که تحصیلات عالی نسبت ببقیه مدتهای مختلفه دارد بشتش سال و چهار سال و سه سال نمیشود. بر این هیچ ضرورتی ندارد که صریحاً در قانون شش سال قید شود. با فرضاً اگر تحصیلاتش در چهار سال تمام شد تکلیف چه چیز است؟ دو سال دیگر هم باید بماند؟ و بعلاوه چیزی که لازم میدانم برای استحضار خاطر آقایان عرض کنم این است که آقای عدل اشاره کردند که باید

بتوسط وزارت معارف باشد. البته همینطور است و در همان نظامنامه اساسی هم که از وظایف قانونی شورای عالی معارف است در آنجا بن مسئله پیش بینی شده است. دولت اول باید تشخیص بکند که آیا فرستادن محصل بخارج برای پست و تلگرافش لازم است یا نه؟ ولی بعد از آنکه تشخیص کرد آنوقت نظارت در امتحانات و سرپرستی از روزی که در اینجا شروع میشود به نام نویسی در دفتر و مسابقه و امتحانات تدریسی که بن شاگرد برگردد بسلامتی برطبق قوانین نجوم این مورد کلیه با وزارت معارف است.
 مخبر کبیریون بودجه - اساساً این نکته باید تصدیق شود که در بازود وزارت معارف (قطع نظر از اینکه از شورای عالی معارف بيك نظامنامه گذشته باشد یا نه) برای اعزام محصلین بخارج عقیده بنده باید يك لایحه قانون تنظیم کند و برای تمام فنون و عضویت تمام وزارتخانهها بالاخره در تحت بيك اصول و موادی منحصرأ وزارت معارف عالیانه يك عده شاگرد برای تحصیل در تحت سرپرستی خودش بآروپا بفرستد. این يك ترتیب اساسی است که باید بيك روزی داده شود. تا حالا هم دولتها این فکر نبودند. این قده اول است که وزیر محترم فعلی برداشته اند. لا اقل برای تکلیف مأمورین باید بيك ترتیبی داده شود که از هر وزارتخانه یا از هر گوشه مملکت بدون نظم و ترتیب محصل بآروپا فرستاده نشود. سوء استفاده هم که تا محل بعقیده بنده شده است برای این است که بی ترتیب شاگرد بآروپا فرستاده اند. چندین سال است عده زیادی ما شاگرد بآروپا فرستاده ایم چه دولت و چه بطور آزاد و کوچکترین استفاده که ممالک دیگر از این کار کرده اند ما نتوانسته ایم بکنیم و بالاخره باید در تحت بيك ترتیب صحیحی وزارت معارف بيك پیشنهاداتی بکنند و در آتی اجرا بکنند. در این دوره مخصوصاً ما موفق شده ایم که گاهی بيك لوايح بودجه که میرسیم بفرمایش آقای تقی زاده برای کفاره آن گناه بيك خدمتی بکنیم و بيك

قدیمی برداریم و بيك مبلغی از آن بودجه را صرف این قبیل کارها بکنیم این بيك اصلی است که ما در نظر گرفته ایم اصل دیگر بنده هم که ما در نظر گرفتیم و گفتیم بصورت قانون در بیاید ولو اینکه نظامنامه هم بطور مفصل و مشروح نوشته شده باشد این بود که باید حتماً دیپلمه مدارس متوسطه باشد و مخصوصاً خواستیم که این اصل قانونی باشد که اگر نظامنامه تغییر کرد این قانون تغییر نکند زیرا تجربه کرده ایم تشخیص که اطفال خودشان را با تحصیلات ناقص فرستاده اند بالاخره با آن تحصیلات ناقص هم برگشته اند این بود که در کمیسیون ما تصمیم گرفتیم که این جزء اصول قرار بدهیم یکی از مسائل دیگر هم این بود که این شاگردانی که از وزارت خانه ها اعزام شده اند تمام روی خصوصیت و توصیه و بيك ترتیبی بوده. در اینجا هم گفتیم که اصول مسابقه باید رعایت شود و باید در قانون تصریح شود که بطور مسابقه باید این اقدام بعمل بیاید اصل دیگری هم که در این لایحه بخصوص ما پیش بینی کردیم و گفتیم که وزارت معارف جزء اصول قرار بدهد. این است که آن شاگردی که از اروپا بر میگردد اکتیویش چه چیز است شاگردی را که دولت خرجش را میدهد باید دولت هم از او استفاده کند بنده اطلاع دارم که اغلب شاگردانی که بخارج دولت بخارج رفته اند تحصیلات دیگری میکنند مثلاً حقوق میخواهند در صورتیکه رفته است مهندسی یا فن آن وزارتخانه را تحصیل کند بالاخره چنانکه عرض کردم این سه چهار اصل باید قانونی شود و نظامنامه را هم که شورای عالی معارف نوشته است بجای خودش مجرا خواهد شد و البته آقایان موافقت میفرمایند که این تبصره ها هم نوشته شود
 رئیس - آقای فیروز آبادی
 فیروز آبادی - بنده اولاً از آقای شهبازی تشکر می کنم (در حالیکه از ایشان دلتنگ هستم) ولی تشکر میکنم که

بعضی عراضی را که بنده میخواستم بکنم ایشان فرمودند باین ترتیبی که شاگرد بارون میرفتند است برخلاف مصالح مملکت بوده است در صورتیکه تقریباً حالیه بودجه شش ساله هشتاد هزار تومان رسیده است از این هشتاد هزار تومان که خرج میشود گمان میکنم هیچ استفاده در مقابل نشود بلکه اخلاقشان هم فاسد میشود باین ملاحظه بنده بآن ترتیب سابق مخالفم و امیدوارم بهمان ترتیبی که آقای شیروانی فرمودند معمول شود

رئیس -- مذاکرات کافی است
رئیس -- مذاکرات کافی است

(گفتند بلی)

رئیس -- پیشنهادها قرائت میشود

(ترتیب ذیل خوانده شد)

پیشنهاد آقای دشتی

پیشنهاد می کنم جمله که مربوط به تعیین مدت است حذف شود

رئیس -- آقای دشتی

دشتی -- بنده در جلسه سابق هم همین پیشنهاد را کردم و آقای مجری کیسین هم قبول کردند و چون اصل ماده قابل توجه شده بود برآشت بامیسون بود چه در کیسیون بود چه بکده از رفقا نمیدانم از چه لحاظی اصرار داشتند که حتماً مدت نوشته شود در صورتیکه تعیین مدت اصلاً غلط است و بنظر بنده چیز زائدی است

رئیس -- عین این پیشنهاد را آقای فیروز آبادی هم کرده اند در موقعی که رای گرفته میشود بدون این عبارت قرائت میشود

پیشنهاد آقای فرمند -- بنده پیشنهاد میکنم که تبصره اول حذف شود

رئیس -- آقای فرمند

فرمند -- عرض می کنم مقصود بنده از حذف این تبصره این است که هم بنظر که آقای وزیر معارف فرمودند در

قانون شورای عالی معارف نوشته شده است و بالاخره این تبصره بعقیده بنده خیلی تند است زیرا اگر يك محصلی رفت به اروپا و برگشت به ایران و نخواست در خدمت دولت بماند باید او را ملزم کنند به اینکه حتماً باید برای دولت کار کند و البته خسارتی که بدولت راجع خرج این شاگرد وارد شده است بایستی بتدریج از او بگیرند این را هم بداند است که يك شاگردی که می رود به اروپا علم نمیگردد قیمت علم او در این مملکت بالاتر از آن پولی است که دولت برای او خرج کرده است و بنده تصور میکنم که بهترین پولی که دولت و ملت باین خرج میکنند همین است که شاگرد به اروپا بفرستند و علم بیاورند در این مملکت -- مسئله دوم این است که در این تبصره حقوق این شخص را قبلاً معین کرده است و بنده تصور میکنم که این برخلاف آزادی فردی است برای اینکه ما يك پولی میدهیم و يك شخصی را میخریم بپول که نباید آزادی يك شخص را خرید از حالا که قید کنیم چند سال باید اجبر مستخدم دولت بشد دیگر اینکه اشخاصی که در کارهای میکانیکی و قوه برقی کار میکنند يك موافقی پیش میآید که اصلاً نمیتوانند کار بکنند و باید از کار کناره کنند پس این الزام بعقیده بنده زائد است و بنده تصور میکنم که آقای مجری مساعدت بفرمایند که این تبصره حذف شود زیرا در آن نظامنامه که در شورای عالی معارف وضع شده باید این مسائل پیش بینی شود بطوریکه نه دولت يك مخارج بهبوده کرده باشد و نه آزادی يك کسی گرفته شده باشد و بالاخره اگر آن شخص نخواست مستخدم دولت باشد با يك شرط سبکی نپول را استرداد کند

رئیس -- آقای دشتی

دشتی -- تنها مملکت ایران شاگرد بخارجه میفرستد خیلی از مالک دنیا مخصوصاً مالک شرقی شاگرد بخارجه میفرستند و اینها يك اصولی دارند که مملکت از آنها استفاده میکند

یعنی اول دولت تشخیص میدهد که مملکت چه اصلاحی لازم دارد بعد بکده شاگرد بطور مسبقه میفرستند و از آن شاگردان هم التزاه میگیرند که وقتی برکشت مستخدم دولت باشد بنده تعجب نمیکنم که چرا بحال این اصل در مملکت ما معمول نشده است در صورتیکه يك اصل بدیهی است و حالا يك نفر آده تحصیل کرده مثل آقای فرمند میگویند لازم نیست از این شخص التزاه بگیرید که بعد زشش سال بیاید و مستخدم دولت شود و يك دلایل عجیب و غریبی هم آوردند و سه دلیل آوردند یکی اینکه اشخاصی که میروند به اروپا علم میگردند وجودشان قیمت دارد برای مملکت بنده عرض میکنم اینطور نیست و برعکس است زیرا اگر مملکت از وجود شخص علم استفاده نکند این شخص به آن شخص بی علم هیچ فرقی ندارد بلکه شخص غیر علم که مملکت از وجودش استفاده نکند به شخص با علم که مملکت از او استفاده نکند بهتر است يك قسمت دیگر راجع به آزادی فردی فرمودند آقای: هر کس در معاملات فردی و شخصی يك تقیدی را اختیار می کند یعنی بنده میروم کمترین می شوم و شرط میکنم که شما فلان مساعدت را به من کنید من هم وقتی بر کشم فلان مساعدت را به شما میکنم بنده با اختیار خودم این شرط را میکنم و این چرا بر خلاف آزادی است؟! این شخص با اختیار خودش می رود کمترین میشود دولت هم پنج نش سال خرج او را میدهد و او را میفرستد بخارجه البته وقتی برکشت دولت باید از وجود این شخص استفاده کند دولت بین النهرین -- عراق -- مصر همه بنسکار را کرده اند اینها يك چیزهای غریب و عجیبی است که میفرمایند!! این مثل این است که بنده بوم خانه يك شخصی را اجاره کنم . وقتی اجاره دادم البته ملزم هستم که پول بصاحب خانه بدهم آنوقت موقع پول دادن بگویم خیر من پول تو را نمیدهم زیرا آزادی من از بین می رود

دیگر اینکه میگویند مریض میشود اگر مریض شد که به حرجی نیست . ممکن است این شخص بمیرد آن وقت که نمیروند از ورثه اش بگیرند؟ و بالاخره این قبودی را که میروند برای این است که از آن هرج و مرج هائی که قبلاً بوده است جلوگیری شود یعنی شاگردی را که دولت برای فن نگار میفرستد لزوم حقوق تحصیل کند و طب تحصیل کند و آن چیزی را که دولت محتاج است برود تحصیل کند و بعد هم مشغول همین کار شود

رئیس -- رأی میگیریم به پیشنهاد آقای فرمند آقا بن موافقین قیام فرمایند

(کسی قیام نکرد)

رئیس -- رد شد . پیشنهاد آقای محمد ولی میرزا

(شرح ذیل خوانده شد)

پیشنهاد میدره جمله بطریق ذیل اصلاح شود

مدیرس متوسطه مراکز و ولایات

رئیس -- آقای محمد ولی میرزا

محمد ولی میرزا -- بطوریکه خود آقای وزیر فوائد عامه ظهیر فرمودند شاگردان بپول مملکت میروند بخارجه و البته این پول مال تمام مملکت است ممکن است در زواید مملکت يك شخصی باشند که کاملاً بتوانند از عهده مساقه و امتحانهای برآیند و معلوماشان هم از جواهرهای فارغ التحصیل مرکز بیشتر باشد و البته باید از وجود آنها هم استفاده شود از این نقطه نظر است که بنده این پیشنهاد را کردم و امیدوارم آقای وزیر معارف و آقای مجری هم قبول فرمایند

وزیر معارف -- بنده تصور میکنم که محتاج به این قیود نباشد . اولاً از کلمه مساقه که در اینجا قید شده است میشود استنباط کرد که این مسابقه بوسیله اعلان بایستی بعمل آید محرمه که نیست ولی برای

اینکه خاطر آقایان بیشتر مطمئن شود در همان نظامنامه اساسی که از طرف شورای عالی معارف وضع شده است تصریح شده است که اعلان مسابقه لا اقل دو ماه قبل از تاریخ شروع به امتحان باید در جرائد منتشر شود و گمان میکنم این مدت برای تمام مملکت کافی باشد و مقصود شورای عالی معارف هم این بوده است که اختصاص بطهران نداشته باشد علاوه بر طهران همه جای هست کاشانی هست آذربایجان هست و بالاخره این مسئله در تمام جرائد اعلان میشود و اختصاص بیک نقطه معنی نخواهد داشت چون در نظامنامه تصریح شده است که دو ماه باید فاصله باشد و با وسائل نقلیه که امروز هست گمان میکنم دو ماه هم کافی باشد و انگهی در تمام ایالات و ولایات روی هم رفته امروزه دو مدرسه متوسطه کامل بیشتر نیست و بقیه ناقص است که فعلاً شامل این شرایط نمیشود.

رئیس -- رأی میگیریم آقایانیکه این پیشنهاد در تصویب میکنند قیام فرمایند

(چند نفری قیام نمودند)

رئیس -- تصویب نشد.

پیشنهاد آقای دهستانی: اصلاح ذیلرا بتبصره دوم اضافه و پیشنهاد میکنم شاگردان مدرسه بیسیم و اولاد مستخدمین تلگرافخانه و اشخاص بیاضات بر عایت نظامنامه شورای معارف مقدم خواهند بود.

رئیس -- آقای دهستانی

دهستانی -- بنده عقیده ام اینست که این سه فقره را که پیشنهاد کرده نسبت بسازین استحقاقشان بیشتر است اولاً شاگردان مدرسه بیسیم در داخله مملکت مدتی است مشغول تحصیل هستند بنده عقیده ام این است که اینها حق تقدم داشته باشند که در خارجه بتوانند تحصیلات خودشان را تکمیل کنند. قسمت دوم راجع

باطفان اعضاء تلگرافخانه است البته آقایان تصدیق خواهند فرمود که اینها هم اخلاقاً بین عمل بهتر آشنا هستند. طبقه سوم هم اشخاص بیاضات هستند و انصاف هم مقتضی است که دولت مساعدت کند که اینها هم حق تقدم داشته باشند دیگر بسته است بنظر آقایان.

رئیس -- آقای آقا سید یعقوب

آقا سید یعقوب -- در این پیشنهادی که آقای دهستانی فرموده اند يك کلمه نوشته شده است (مطابق نظامنامه شورای عالی معارف) اولاً این را نمیتوانیم تصدیق کنیم. ثانیاً بعد از اینکه ما قرار دادیم بطور مسابقه باشد در اینجا امتیاز فضلی رعایت خواهد شد خواه فقیر باشد یا غنی بنده کسی هستم که فقیرم و ظرفیت دارم فقیرم لیکن امتیاز فضلی را بر فقر ترجیح میدهم اگر امتیاز فضلی در بین بیاید اهالی مملکت همه عالم میشوند و بالاخره وقتی ما امتیاز فضلی را در اینجا قائل شدیم تفاوت میکند. ثالثاً راجع بشاگرد های مدرسه تلگراف بیسیم در کمیسیون بودجه يك مذاکراتی شد در آنجا مذاکره کردند که باید حتماً شاگردان مدرسه متوسطه باشند و نشر کلاس را تمام کرده باشند زیرا اگر غیر از این باشد نمیتوانند کار کنند پس همین چیزی را که کمیسیون در تبصره و ماده قرار داده است بهتر است و آقا هم خوبست موافقت فرمایند

رئیس -- رأی میگیریم باین پیشنهاد آقایان موافقین قیام فرمایند

(کسی قیام نکرد)

رئیس -- تصویب نشد.

(پیشنهاد دیگری بضمون ذیل خوانده شد)

پیشنهاد میکنم تبصره ذیل علاوه شود. تبصره: از پنج نفر محصل که بخارجه برای تکمیل تلگراف بیسیم اعزام میشود دو نفر از مرکز و سه نفر از ایالات اعزام شود.

بنی سلیمان -- امضاء ندارد.

دکتر رفیع خان -- پیشنهاد از بنده است امضایش را فراموش کرده ام.

رئیس -- بفرمائید

دکتر رفیع خان -- ما غالباً در ولایات جوانهائی داریم که تحصیل کرده اند چه در داخله و چه در خارجه و شاید فوق العاده هم مستعد هستند ولی بواسطه دوری از مرکز غالباً از جریاناتیکه در مرکز میشود محرومند و از امتحاناتیکه در مرکز میشود اطلاع پیدا نمیکند و نمیتوانند شرکت کنند در صورتیکه ممکن است کاری کرد که این قبیل اشخاص هم در این فضا شرکت کنند که آنها را هم بطور مسابقه پذیرند و اگر این اصل مراعات شود اسباب تشویق جوانهائی خارج از مرکز هم خواهد شد. بین جهت بنده این پیشنهاد را کرده و امیدوارم آقایان هم قبول فرمایند

رئیس -- آقای باستانی

باستانی -- خورده خورده باید بود کنیم که بعضی کلمات دارد اسباب زحمت میشود يك وقتی گفته میشود مالک محروسه ایزان حالا بنا بر صحبت مرکز ولایات هی در مجلس تکرار میشود و بنده تکرار این مسائل را مفید نمیدانم بنده عرض میکنم که اردبیل و آمل و سبزوار و خوی هیچ فرقی ندارد و بالاخره بابد این عناوین از بین برود این اشخاصی که رفته اند بخارجه و تحصیل کرده اند و برگشته اند غالباً اهل ولایات هستند و اینهاست که فعلاً در خارجه هستند همینطور و بالاخره ما که در اینجا قید نکردیم که باید طهرانی باشد و بطور مطلق نوشته ام خواه طهرانی باشند یا از جای دیگر آقای وزیر معارف فرمودند که دو مدرسه متوسطه بیشتر در ولایات نداریم اگر چنانچه دیپلمه ها یعنی صاحب تصدیقنامه های آن مدارس در طهران حاضر شدند و در مسابقه شرکت کردند و حق تقدم را گرفتند البته آنها را اعزام میکنند آنها را که منع نکرده اند

رئیس -- آقایانیکه این پیشنهاد را تصویب میکنند قیام فرمایند

(معدودی قیام نمودند)

رئیس -- تصویب نشد. پیشنهاد آقای حاج شیخ بیات

(بشرح ذیل خوانده شد)

تبصره ذیل را بماده الحاقیه پیشنهاد میکنم. تبصره -- دولت مکلف است يك نظامنامه برای کلیه محصلین اعزامی به اروپا تدوین و بعد از تصویب هیئت وزراء بموقع اجرا بگذرانند.

رئیس -- آقای حاج شیخ بیات

حاج شیخ بیات -- بنده این پیشنهاد را قبل از آن توضیحاتی که آقای وزیر معارف بدهند تقدیم کرده ام. حالا که مرقبت کامل میشود مسترد میدارم.

رئیس -- پیشنهاد آقای تقی زاده.

(باین مضمون خوانده شد)

پیشنهاد میکنم بجای تعیین مدت قید شود: مدتیکه تحصیلات آنها تمام و عملاً کامل شود.

رئیس -- آقای تقی زاده

تقی زاده -- بنده این اجازه را خواستم برای اینکه شاید در نتیجه توضیح بنده آقای مخبر قبول فرمایند چون میل ندارم که این پیشنهاد قابل توجه شود و در مرتبه بود بکمیسیون در مسئله مدت بعضی ها مخالفت کردند و بعضی ها هم بیانی کردند که جواب آنها داده نشد که چرا این شش سال در اینجا قید شده است این شش سال را بنده در پیشنهاد خود قید کرده بودم و مقصود این نبود که حکماً شش سال آنها را در آنجا بگذارند. یکی از آقایان گفتند اگر چهار سال تمام شد چه باید کرد؟ بنده با تمام قسمتهائی که کمیسیون تنظیم کرده و رایج است داده است موافق هستم ولی چون آقای وزیر معارف بیان کردند که بعضی از اینها مثل مسابقه و غیره در نظامنامه هست ممکن است از آنها صرف نظر کنیم بنده در مسئله مدت میخواهم خاطر آقایان اعضاء مجلس را به این نکته متوجه سازم که نه تنها حالا بلکه در آینده هم اگر میخواهیم يك محصلینی بخارجه بفرستیم باید آن نتیجه که منظور ما است بعمل بیاید یعنی

اینها بر گردند و جای آن متخصصین و خبره هائی که در ایران هستند بگیرند باید يك مدت کاملی برای تکمیل علم و عمل در آنجا بمانند زیرا این محصلین که ما میفرستادیم پس از دو سال که بر میگشتند بدون علم و عمل بر میگشتند و در میان آنها کسی که بتواند جانشین مستخدمین خارجه بشود نبود. حالا اگر چه هستند ولیکن کم هستند تا در این لازماًست که در اینجا قید شود که علماً و عملاً در درجه اعلی آتیه که ممکن است تحصیلات خودشان را کامل کنند همچنین در مسئله مدرسه متوسطه خواستیم این را عرض کنم که شبیه باقی نماند که مقصود فارغ التحصیل آن کسی است که شش کلاس متوسطه را طی کرده باشد و اگر آقای خبر قبول بفرمایند که هیچ مدت قید نشود نوشته شود و علم و عملشان به درجه کامل باشد بدیست و الا اصراری ندارم

رئیس - آقای دشتی

دشتی - مقصود آقای تقی زاده کاملاً در ماده پیش بینی شده است و آن این است که در اینجا نوشته شده است تبدیل کنند این کلمه شوخی که نیست تعارف هم آنکه نیست. تکمیل بمعنی این است که کامل شود دیگر قید به حد اعلی لزومی ندارد و بنده لازم میدانم که این قبود در بین باشد و باید سعی کرد که کلمات به معنی حقیقی خودش باشد وقتی که ما در قانون مینویسیم يك فن را تکمیل بکنند دیگر این قبود لازم نیست و البته اگر لازم شد که بکمال دیگر هم ری تکمیل آن فن در آنجا همانند این مانعی ندارد و البته میباید علاوه این قسمتها يك قسمتهای عملی است ثوری که نیست مهندسی يك فن عملی است يك چیزی نیست که اول بروند ثوری یاد بگیرند و البته عملاً یاد خواهند گرفت قید شش سال را هم که ما گفتیم لازم نیست از این لحاظ بود که شاید در مدت پنجسال تحصیلاتش تمام شد با هفت سال شد بالاخره اینها در حوزه مسؤولیت وزارتخانه است که اینها را میفرستند و این

نظریات هم تماماً تأمین خواهد شد.

رئیس - رأی میگیریم بقابل توجه بودن این پیشنهاد

تقی زاده - بنده استرداد میکنم .

(ماده الحاقیه به تبصره ها بضمون ذیل خوانده شد)

ماده الحاقیه - دولت مکلف است از بین فارغ التحصیلهاي قسمت عامی مدارس متوسطه پنج نفر محصل بطور مسابقه برای آموختن فن الکتریسیته و مهندسی تلگراف بی سیم به اروپا اعزام و مخارج آن را در ضمن بودجه ۱۳۰۶ پست و تلگراف منظور دارد تبصره ۱ - محصلین اعزامی باید کمترین شده و منظم گردند که پس از تکمیل تحصیلات خود به حقوق معین مشغول خدمات دولتی شوند .

تبصره ۲ - شاگردان مدرسه تلگراف بی سیم و اختصاص بی بضاعت با تساوی شرایط مسابقه حق تقدم خواهند داشت .

رئیس - رأی میگیریم به این ماده آقایان موافقین قیام فرمایند

(اغلب قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد. دو فقره پیشنهاد از طرف آقای فیروز آبادی رسیده است معلوم نیست جایش کجا است .

فیروز آبادی - استرداد میکنم .

رئیس - رأی میگیریم به خبر کمیسیون بودجه که مشتمل بر چهار ماده است آقایان موافقین اوراق سفید میدهند

آقا سعید یعقوب - شور در کلیات ندارد؟

رئیس - غفلت شد. شور در کلیات است

آقای ارباب کیخسرو

ارباب کیخسرو - بنده در این قسمت ماده الحاقیه که خوانده شد حالا متوجه شدم نوشته است مخارج

اعزام این اشخاص در ضمن بودجه ۱۳۰۶ منظور خواهد شد در صورتیکه مخارج اینها در ظرف چند سال خواهد شد و مقصود بنده این بوده که این اشکال رفع شود

رئیس - آقای یاسائی

یاسائی - مقصود از اینکه مخارج اعزام محصلین در سال ۱۳۰۶ باید تصریح شود راجع به بودجه يك ساله است و البته در هر سالی مخارج محصلین را باید در بودجه همان سال منظور کنند بودجه هم برای يك سال است و البته این بدیهی است که مخارج سنوات آتیه را در اعمال مینویسند

مخبر - اگر آن کلمه (در) تبدیل به (از) بشود

مقصود آقای ارباب را تأمین میکنند. از سنه ۱۳۰۶

رئیس - مخالفی ندارد .

(گفتند خیر)

رئیس - کلمه (در) تبدیل میشود به (از) رأی

میگیریم با اوراق آقایان موافقین ورقه سفید خواهند داد . (اخذ آراء بعمل آمده هشتاد و هفت ورقه سفید تعداد شد)

رئیس - عده حاضر ۹۸ یا ۸۷ رأی تصویب شد .

اسامی رأی دهندگان

آقایان : محمود رضا - فرهمند - اعتبار - محمد ولی میرزا - کی استوان - عراقی - خواجهوی - شیخ الاسلام ملابری - بامداد - عمادی - میرزا هاشم آشتیانی - امیر حسینخان ایلخان - دکتر هادی طاهری - دادگر فهیمی - امام جمعه شیراز - شیروانی - احتشام زاده دشتی - دکتر سنگ - میرزا ابراهیم خان قوام - سلطان محمد خان عامری - فرمند - میرزا حسن آبه الله زاده - جوانشیر بهبهانی - بهار - بدر - کازرونی - آوانس خان مساعد میرزا ابراهیم آشتیانی - امام جمعه اهر - نقه الاسلامی میرزا عبد الباقی - یاسائی - طباطبائی دبیا - موقر حاج غلامحسین ملک - معظمی - دولتشاهی - حاج آقا رضا رفیع - میرزا عبد الله خان ونوق - جلائی - آقازاده

سبزواری - مرتضی قلیخان بیات - حاج علی اکبر امین سید حسین آقاییان - نوبخت - دهستانی - اسدی - مهدوی محمد تقیخان سعد - سید جواد محقق - ملک ابرج یورتیمور سهراب خان ساکینیان - امیر تیمور کلای - اعظمی - ذوالقدر نگهبان - افسر - معتضد استرآبادی - پالیزی - ارباب - کیخسرو - خوئی - عصر انقلاب - عدل - حاج آقا حسین زنجانی میرممتاز - سید کاظم زردی - امیر امده الله خان عامری آقا علی زارع - مفتی - ابراهیمی - دکتر رفیعخان امین ملک آرائی - سلندر خن مقدم - رکبئی طباطبائی دکتر مصدق - اسکندری - حق نویس - دکتر لقمان - نجومی افشار - افخمی - بنی سلیمان - دیوان بیگی - زوار

رئیس - آقای حاج میرزا مرتضی شرحی نوشته اند و مخالفت خودشان را با انتخابت سراب مسترد کرده اند. آقای محمد ولی میرزا هم پیشنهاد کرده اند که در این جلسه بخبر شعبه دوم رأی گرفته شود. آقای موقر هم ختم جلسه را پیشنهاد کرده اند.

موقر - بنده هم به گرفتن رأی موافقم

رئیس - آقای بیات

بیات - از قراریکه معلوم میشود عده کافی نیست گمان میکنم همانطور که آقای موقر هم پیشنهاد کرده اند جلسه ختم شود و رأی در این موضوع بماند برای جلسه بعد .

رئیس - معلوم میشود عده کافی نخواهد بود جلسه را امروز ختم میکنم در روز بعد رأی میگیریم جلسه آتیه روز پنجشنبه و دستور هم لایحه راجع بفوائد عامه است .

حاج آقا رضا رفیع - لایحه راجع بوزارت خارجه خواست مقدم باشد .

رئیس - روز پنجشنبه رأی میگیریم. خبر کمیسیون

محاسبات راجع به مقبره فردوسی هم جزو دستور است .

(مجلس بیست دقیقه بعد از ظهر ختم شد)

قانون

اجازه استخدام سه نفر متخصص تلگراف بی سیم تبعه فرانسه

مصوب ۶ تیر ماه ۱۳۰۶ شمسی

ماده اول - دولت مجاز است عند الاقتضاء سه نفر متخصص تلگراف بی سیم که ملیت و تابعیت فرانسه را دارا باشند و تخصص آنها را دولت فرانسه تصدیق کرده باشد بری مدت دو سال استخدام نماید حقوق ماهیانه سه نفر متخصصین مزبور از هفتصد و پنجاه تومان تجاوز نخواهد کرد و از اعتبار مصوب بودجه بیسیم پرداخته خواهد شد و مبلغ یک هزار و هشتصد تومان برای خرج مسافرت آنها ذهاباً و ایاباً بدولت اعتبار داده می شود.

ماده دوم - چنانچه هر یک از مهندسین متخصص مزبور سه ماه متوالی بواسطه عارضه کسالت که بتصدیق طبیب مدعی مانع انجام وظیفه باشد از خدمت معذور باشد برای این مدت حق دریافت حقوق ندارد و نیز دولت می تواند هر وقت بخواهد کنترات آنها را فسخ نموده معادل سه ماه حقوق اضافه خرج مسافرت با آنها بپردازد. در صورتیکه مهندسین مزبور قبل از انقضای کنترات خود استعفا بدهند علاوه بر مدت خدمت انجام شده حقوقی بآنها پرداخت نگردد و خرج سفر هم با آنها داده نخواهد شد.

ماده سوم - وزارت پست و تلگراف مأمور اجراء و مجاز است سایر شرایط کنترات متخصصین مذکور فوق را مطابق ماده دوم قانون ۲۳ عقرب ۱۳۰۱ تعیین و کنترات آنها را امضاء نماید.

ماده الحاقیه - دولت مکلف است از بین فارغ التحصیل های قسمت علمی مدارس متوسطه پنج نفر حاصل بطور مسبقه برای آموختن فن الکتریسته و مهندسی تلگراف بی سیم با اروپا اعزاء و مخارج آن را در ضمن بودجه پست و تلگراف از ۱۳۰۶ منظور دارد.

تبصره ۱ - محصلین اعزازی باید کنترات شده و ملتزم گردند که پس از تکمیل تحصیلات خود با حقوق معین مشغول خدمات دولتی شوند.

تبصره ۲ - شاگردان مدرسه تلگراف بی سیم و اشخاص بی بضاعت با تساوی شرایط مسابقه حق تقدم خواهند داشت.

این قانون که مشتمل بر سه ماده و یک ماده الحاقیه است در جلسه ششم تیر ماه یک هزار و سیصد و شش شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی : حسین پیرنیا